

Forslag til verneforskrift for Østmarka nasjonalpark

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å bevare et større skogområde i lavlandet i Sørøst-Norge med særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- a. et skogøkosystem med tilhørende arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi
- b. landskapsformer i et særegent skoglandskap med variert topografi og myrer, sjøer og vannsystemer
- c. kulturminner, kulturmiljø og kulturhistorie

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Området er også egnet for forskning og undervisning.

§ 2. Geografisk avgrensning

§ 3. Virksomhet og tiltak

Det er forbudt å iverksette virksomhet og tiltak som kan endre naturmiljøet. Forbudet omfatter oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, parkering av campingvogner, bobil og maskiner, opplag av båter, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging, boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større stein og blokker, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av viltkamera, skilt og gjerder, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

Det er likevel tillatt med:

- a. vedlikehold av eksisterende veier, bygninger, anlegg og innretninger
- b. vedlikehold av stier og løyper utenfor sone A, inkludert merking, skilt, bruer, klopper, kavler og liknende
- c. utplassering av poster for turorientering, orienteringsløp samt kjentmannsposter, utenfor sone A, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt med forvaltningsmyndigheten hvor omfang, område og tidspunkt for aktivitetene drøftes
- d. drift og vedlikehold av eksisterende dammer
- e. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i eller inntil verneområdet
- f. oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig
- g. drift og vedlikehold av Forsvarets anlegg
- h. oppbevaring av robåt, kajakk og kano
- i. opplag av båter markert på vernekart.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. vedlikehold av stier og løyper i sone A, inkludert merking, skilt, bruer, klopper, kavler og liknende
- b. oppsetting av skilt og merking av stier og løyper, bygging av bruer, legging av klopper, kavler og liknende
- c. utplassering av tur- og orienteringsposter i sone A
- d. omlegging eller utbedring av eksisterende stier og løyper, samt anleggelse av nye stier og løyper
- e. ombygging og mindre utvidelser av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger
- f. gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- g. rivning av gamle bygninger, anlegg og innretninger, og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk
- h. oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 3 første ledd bokstav f
- i. oppsetting av gjerder og utsetting av saltstein i forbindelse med beiting
- j. oppsetting av viltkamera.

Ombygging og utvidelse skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

§ 4. Vegetasjon

Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, skal ikke skades eller ødelegges. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra nasjonalparken. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

Det er likevel tillatt med:

- a. plukking av bær, matsopp og vanlige planter til eget bruk
- b. bålrensing med tørrkvist eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- c. fjerning av vegetasjon rundt bygninger på private hytteeiendommer og inntil 10 meter fra andre bygninger
- d. felling av enkelttrær som kan gjøre skade på bygninger
- e. hogst av ved på private hytteeiendommer til eget bruk på hytter i nasjonalparken
- f. beiting.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. hogst av ved til andre hytter i nasjonalparken enn de som er nevnt i annet ledd bokstav e
- b. rydding av utsiktspunkter.

§ 5. Dyrelivet

Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser. Utsetting av dyr er forbudt.

Det er likevel tillatt med:

- a. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- b. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, herunder kalking av vassdrag.

§ 6. Kulturminner og kulturlandskap

Det er forbudt å skade eller ødelegge kulturminner. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner og kulturlandskap.

§ 7. Ferdsel og aktiviteter

I nasjonalparken må alle ferdes varsomt og på en måte som tar hensyn til vegetasjonen, dyrelivet og kulturminnene.

Sykling og bruk av hest er tillatt på veier og stier utenfor sone A. Organisert bruk av hest er kun tillatt på veier utenfor sone A.

Større arrangementer krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Det samme gjelder organisert ferdsel som utgjør en mulig fare for skade på verneverdiene. Organisert trening er tillatt uten søknad. Terrenngløp på sti utenfor sone A er tillatt, dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Skirenn i eksisterende skiløyper avmerket på temakart for løyper er også tillatt.

Turorientering og orienteringsløp utenfor sone A er tillatt uten søknad, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt med forvaltningsmyndigheten hvor omfang, område og tidspunkt for aktivitetene drøftes.

§ 8. Motorferdsel

Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt.

Det er tillatt med:

- a. nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig motorferdsel på veier markert på vernekart
- c. bruk av elektrisk sykkel på stier og veier utenfor sone A
- d. nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppkjøring av skiløyper og hundesledeløype markert på temakart for løyper. Oppkjøring av skiløype i sone A skal begrenses til eksisterende ensports hovedløype
- e. nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av felt elg, hjort og villsvin med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- f. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av dammen ved Mosjøen
- g. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten
- h. Forsvarets øvingsvirksomhet med luftfartøy.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning
- b. bruk av beltekjøretøy på vinterføre, motorbåt eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter
- c. nødvendig motorferdsel i forbindelse med transport av materialer og utstyr til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger
- d. nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppkjøring av skiløyper som ikke er markert på temakart for løyper
- e. nødvendig motorferdsel i forbindelse med vedlikehold av skiløyper
- f. nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av felt elg, hjort og villsvin med annet kjøretøy enn lett terrenggående beltekjøretøy som nevnt i § 8 første ledd bokstav e
- g. nødvendig motorferdsel i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk etter § 5 tredje ledd
- h. nødvendig motorferdsel for varig bevegelseshemmede
- i. øvingskjøring for formål nevnt i § 9.

§ 9 Bruk av droner og andre ubemannede motoriserte innretninger

Det er forbudt å bruke droner, motordrevne modellfly og bakkegående og andre ubemannede motoriserte innretninger i nasjonalparken.

Nødvendig bruk av drone er tillatt i forbindelse med drift og oppsyn med eksisterende energi- og kraftanlegg i eller inntil verneområdet. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til bruk av innretninger som nevnt i første ledd til andre formål enn fritidsformål.

Bruk av motordrevne, lette redskaper er tillatt.

§ 10. Generelle unntak for ferdsel

Bestemmelsene i § 7, § 8 og § 9 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet og myndigheters opprydning etter akutt forurensning, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

§ 11. Forurensning og støy

Forurensning og forsøpling er forbudt, samt lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

Unødvendig støy er forbudt.

§ 12. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 når vilkårene i bestemmelsen er oppfylt.

§ 13. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging og informasjon. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

§ 14. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten kan iverksette skjøtsel etter naturmangfoldloven § 47.

§ 15. Forvaltningsmyndighet

§ 16. Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 17. Ikrafttredelse